

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 19. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Tirsdag den 7. februar 2012
Tidspunkt: Kl. 15.20
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Jens Joel (S), Sofie Carsten Nielsen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Nikolaj Villumsen (EL), Finn Sørensen (EL), Erling Bonnesen (V), Lykke Friis (V), Henrik Høegh (V), Jakob Ellemann-Jensen (V), Pia Adelsteen (DF), fungerende formand, Kristian Thulesen Dahl (DF)

Desuden deltog: Statsminister Helle Thorning-Schmidt

Punkt 1. Afrapportering fra uformelt møde i Det Europæiske Råd den 30. januar 2012

Uformelt Det Europæiske Råd 30/1-12 – bilag 6 (Erklæring af 31/1-12 fra Det uformelle møde i Det Europæiske Råd 30/1-12)
EUU alm. del (11) – bilag 263 (revideret udkast til traktat af 31/1-12)

EU-note (11) – E 21 (note af 6/2-12 om uformelt møde i DER 30/1-12)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del – bilag 258 (fortroligt) side 1, behandlet i EUU 25/1-12)

Statsministeren: Tak fordi jeg måtte komme i dag og rapportere fra vores uformelle møde i Det Europæiske Råd forrige mandag, den 30. januar.

Som forventet var der to emner, som vi stort set brugte lige meget tid på på mødet. For det første havde vi en længere diskussion om, hvordan vi kan få gang i væksten og beskæftigelsen i Europa. Den diskussion tog udgangspunkt i et mundtligt oplæg fra Kommissionsformand Barroso og fra det danske formandskab, altså fra mig. Drøftelsen efterlod det meget klare indtryk hos mig, at alle stats- og regeringscheferne er meget optaget af at skabe mere fokus på vækst og beskæftigelse i Europa og er helt opmærksom på, at det er et afgørende led i at trække Europa ud af krisen. Jeg synes også, det er blevet afspejlet i den fælles erklæring, som vi vedtog på mødet. Det skal jeg nok komme tilbage til, når jeg gennemgår det konkrete indhold i erklæringen.

Det andet emne, som vi brugte tid på på mødet, var finanspagten. På baggrund af en god og meget konstruktiv drøftelse valgte 25 medlemslande at tilslutte sig finanspagten. Man må nok sige, at EU har været i stand til ganske hurtigt at udmønte den politiske enighed, der var i december, i en juridisk tekst. En juridisk tekst som langt de fleste af EU-landene bakker op om. Der er ingen tvivl om, at pagten vil medvirke til at styrke troværdigheden af den økonomiske politik i hele EU. Det vil også i sig selv have en positiv effekt for vækst og beskæftigelse i EU.

Som nævnt brugte vi halvdelen af mødet på at diskutere vækst og beskæftigelse. Alle var enige om, at finansiel stabilitet og finanspolitisk konsolidering er nødvendige forudsætninger for, at vi får gang i væksten og beskæftigelsen. Men det er samtidig klart, at konsolidering i sig selv ikke er nok. Derfor er det også meget positivt, at vi blev enige om en række operative og fremadrettede initiativer for at få gang i væksten og beskæftigelsen. Det er et spørgsmål, som vi er meget optaget af i det danske formandskab, og som vi også har mulighed for at vende tilbage til allerede på vores topmøde i marts.

På mødet fokuserede vi særligt på tre områder. For det første var vi enige om, at beskæftigelsesindsatsen skal styrkes i forhold til de unge. Det kræver, at alle lande gennemfører de nødvendige reformer af deres arbejdsmarked og sikrer, at de unge hurtigt bliver tilbudt et job, en praktikplads eller en videreuddannelse. Man skal være opmærksom på, at hele beskæftigelsespolitikken er en opgave for medlemslandene selv. Det er primært en opgave for de enkelte lande. Men vi kan godt på EU-niveau gøre noget. Vi kan f.eks. bruge det europæiske semester til at identificere de udfordringer, de enkelte lande står med, og komme med anbefalinger til konkrete løsninger. Det er også et arbejde, vi som formandskab har mulighed for at prioritere. Samtidig kan EU støtte medlemslandenes bestræbelser ved f.eks. at målrette EU-midler til at støtte, at unge kommer i arbejde eller kommer i uddannelse. Så der er noget, man kan gøre på europæisk plan i forhold til ungdomsledigheden.

Det andet område, vi havde fokus på, var det indre marked. Jeg gjorde i mit indlæg noget ud af at fremhæve, at netop udbygningen af det indre marked er et område, hvor EU virkelig kan gøre en forskel. Derfor er det også positivt, at vi i den fælles erklæring, som vi nåede til enighed om, har sat det mål, at vi senest til juni – dvs. inden udgangen af det danske formandskab – skal vedtage en række forslag. Det gælder bl.a. standardisering, energieffektivitet, forenkling af regnskabsmæssige krav og en række initiativer på it- og teleområdet. Og så har vi også givet hinanden tilsagn om, at vi også vil nå frem til en endelig aftale om patentpakken senest juni 2012. Udover det var vi også enige om, at EU skal forsøge at fjerne handelshindringer, og vi skal gøre fremskridt med de handelsaftaler, som vi i øjeblikket er i gang med at forhandle.

Det tredje område, vi fokuserede på, var at forbedre finansieringsmulighederne for vores små og mellemstore virksomheder. Netop de små og mellemstore virksomheder udgør på mange måder rygraden i mange af de europæiske landes økonomier. Derfor er de også helt centrale i forhold til beskæftigelsen. Det er vigtigt i forhold til de små og mellemstore virksomheder, at de har de nødvendige lånemuligheder til at kunne vokse til gavn for væksten og beskæftigelsen. Den fælles erklæring, som vi blev enige om, indeholder en række tiltag, som vil adressere det problem. Det vedrører bl.a. mobilisering af strukturfondsmidlerne til specifikke projekter med fokus på at fremme vækst og beskæftigelse og også en styrkelse af den europæiske investeringsbanks muligheder for at støtte de små og mellemstore virksomheder. Jeg gjorde også noget ud af dette i mit indlæg, hvor jeg gjorde opmærksom på, at vi selvfølgelig fra dansk side støtter bestræbelserne på at forbedre vilkårene for de små og mellemstore virksomheder, men

at det naturligvis skal ske i fuld respekt for vores sociale model og lønmodtagerrettighederne i Europa.

Alt i alt må jeg konkludere, at der var tale om en meget nyttig drøftelse, som viser, at alle EU-landene er meget optaget af at styrke vækst- og beskæftigelsesindsatsen. Den fælles erklæring er et rigtigt godt udgangspunkt for, at vi under det danske formandskab vil kunne opnå konkrete resultater. På den måde blev mødet et afsæt til, at vi også har bedre muligheder for at opnå konkrete resultater på disse punkter.

Det andet store emne var som sagt finanspagten. Som I ved, endte mødet med, at 25 lande tilsluttede sig finanspagten, men at Storbritannien og Tjekkiet valgte at stå udenfor. Det er klart, at det havde været bedre, hvis alle lande stod bag finanspagten, men jeg synes egentlig, det er flot, at der nu er 25 lande, som bakker op om en ansvarlig økonomisk politik, som baserer sig på nogle fælles spilleregler.

Hvis jeg først skal tage de danske briller på, så man kan vel populært sige, at Danmark fik, hvad vi kom efter i disse forhandlinger. Vi fik sikkerhed for, at vi kan gennemføre finanspagtens balanceregulering via en national budgetlov, som baserer sig på nationale skøn over den strukturelle saldo. Der blev også fundet en rigtig god løsning på spørgsmålet om bøder. Det er vigtigt, når man diskuterer bøder, at gøre sig klart, at selv om Danmark tilslutter sig finanspagten, så kan vi ikke få bøder for f.eks. at føre en økonomisk politik, som ikke efterlever en EU-henstilling. Det kan vi ikke på grund af det danske forbehold. Den nye bødebestemmelse, som vi diskuterer, og som er indført i finanspagten – og som vi kan tilslutte os – vedrører vores og andre landes adgangsbillet til finanspagten. Det vil altså sige, om den såkaldte balanceregulering er gennemført tilfredsstillende i national lovgivning. Jeg mener, det er meget hypotetisk at gøre sig forestillinger om, at Danmark nogen sinde vil modtage en sådan bøde. Vi har netop sikret os, at vi ved at vedtage en solid budgetlov får en gyldig adgangsbillet og dermed kan undgå en sådan bøde.

På det principielle plan er vi godt tilfredse med, at det er gjort klart i den nye tekst, at ikke-eurolande selvfølgelig ikke skal betale bøder til en lånemekanisme, som er forbeholdt eurolandene. Derfor har det principielt været vigtigt, at det nu fremgår meget klart af teksten, at bøder fra ikke-eurolande tilfalder EU's budget.

Det spørgsmål, som vi i virkeligheden brugte allermest tid på at diskutere på selve mødet, drejede sig om deltagelse i eurolandenes topmøder. Det er ingen hemmelighed, at især Polen har lagt meget stor vægt på det spørgsmål. Vi har selvfølgelig også fra dansk side været optaget af et sikre, at ikke-eurolande i visse tilfælde kan deltage i eurolandenes møder. I den tekst, der blev enighed om, må man sige, at det ønske er imødekommet. Det er nu sådan, at ikke-eurolande, som har tilsluttet sig finanspagten, vil kunne deltage i eurolandenes møder, når der diskuteres mere overordnede spørgsmål om konkurrenceevne og euroens udfordring. Ikke-eurolandene vil derudover mindst én gang om året kunne deltage i møder vedrørende implementering af finanspagten. Også på det punkt synes jeg, man kan sige, at Danmark fik det, som vi gerne ville have det.

Den videre proces er nu, at finanspagten træder i kraft den 1. januar 2013, hvis 12 eurolande har ratificeret aftalen, eller den første i måneden, når 12 eurolande har ratificeret, også selv om det måtte være før den 1. januar 2013.

Med hensyn til den danske holdning kan jeg sige, at fra dansk side ønsker vi i henhold til det mandat, som vi har fået af Folketinget, at deltage i alle bestemmelser i finanspagten, der er åbne for ikke-eurolande. Det skal naturligvis ske i respekt for euroforbeholdet.

Det sidste, jeg skal sige, er, at der på mødet var enighed om en presseerklæring fra formand Van Rompuy vedrørende Iran, Burma og Syrien. En presseerklæring som baserer sig på konklusionerne fra udenrigsministermødet den 23. januar. I forhold til Iran blev der udtrykt voksende bekymring i forhold til atomprogrammet. De seneste skarpe sanktioner mod Iran fra udenrigsministermødet blev hilst velkommen. For så vidt angår Burma blev de vigtige forandringer hilst velkommen, ligesom den burmesiske regering blev opfordret til at fastholde reformsporet. I forhold til Syrien blev der udtrykt en dyb bekymring over situationen i Syrien, og der blev udtrykt en klar appel til regimet i Damaskus om, at volden må stoppe nu.

Nikolaj Villumsen håbede, statsministeren var enig i, at hovedopgaven lige nu er at skabe arbejdspladser. Når han så på finanspagten, kunne man imidlertid ikke se, at den på nogen måde skabte arbejdspladser. Tværtimod. Han mindede om, at regeringen var gået til valg på at skabe arbejdspladser og investere og gøre op med den sparevej, som Dansk Folkeparti, Venstre og Det Konservative Folkeparti havde fulgt. Derfor bad han statsministeren forklare, hvorfor man nu binder sig til at gå sparevejen i Europa og dermed også i Danmark.

Det er åbenbart nu sådan, at EU-Domstolen skal kunne give Danmark en bøde, hvis den ikke er tilfreds med den budgetlov, vi forpligter os til at lave. Som han forstod det, skal den budgetlov være bindende og af permanent karakter. I den forbindelse henviste Nikolaj Villumsen til, at finansministeren har sagt, at det er den mest afgørende politiske beslutning for Danmark i rigtig mange år, og at den ligger på niveau med tilslutningen til det indre marked. Nikolaj Villumsen mindede om, at da vi tilsluttede os det indre marked, havde vi en folkeafstemning, selv om der ikke var tale om suverænitetsafgivelse. Derfor bad han statsministeren om allerede nu – før juristerne i Justitsministeriet havde udtalt sig – at sige, at der skulle være en folkeafstemning i Danmark om finanspagten.

Finn Sørensen beskæftigede sig med topmødeerklæringen. Han hæftede sig ved den meget positive formulering i topmødeerklæringen om, at man er enig om, at unge mennesker få måneder efter endt skolegang skal tilbydes job og uddannelse. Han var klar over, at der er tale om en national kompetence, og spurgte, om man kan forvente, at den danske regering allerede er i gang med at udarbejde et lovforslag, der giver en job- og uddannelsesgaranti til alle unge, som skal realiseres senest 2 eller 4 måneder efter endt skolegang.

Han havde også noteret sig, at man taler om, at nogle midler skal flyttes over til at skabe mere beskæftigelse, og spurgte, hvad det er for penge, og om der er konkrete planer.

Han noterede sig med tilfredshed, at statsministeren havde sagt, at forordningen om de små og mellemstore virksomheder skulle respektere de faglige og sociale rettigheder, og spurgte, hvilken garanti statsministeren havde for, at Kommissionen ville rette ind efter dette, idet han pegede på, at efter Kommissionens udkast skal disse virksomheder som udgangspunkt slet ikke være omfattet af nogen regulering.

Endelig spurgte han, om man drøftede den forordning, der har været omtalt i medierne i dag og i går, og som vedrører konfliktretten, og spurgte, om alle de andre statsledere var enig med den danske regering i, at det er fuldstændig uacceptabelt.

Lykke Friis kvitterede for, at det var lykkedes at komme med i så meget, således at vi er med i finanspagten også af gavn.

Hun var enig med statsministeren i, at det med bøder er en lidt hypotetisk diskussion, idet et bredt flertal i Folketinget ønsker, at der skal være en budgetlov, og mente i øvrigt, at bøder ikke lå lige om hjørnet, idet det er de andre lande – ikke Kommissionen – der i givet fald skal lægge sag an.

Hun spurgte, om der er nogle af ikke-eurolandene, som kun vil være med i "skallen" af finanspagten.

Med hensyn til, om Danmark skal være med i finanspagten for tid og evighed, pegede Lykke Friis på, at der er tale om en mellemstatslig aftale, som hun gik ud fra kunne opsiges.

Endelig spurgte hun, hvad tidsplanen er for den redegørelse fra Justitsministeriets jurister, vi alle går og venter på.

Pia Adelsteen mente ikke, det var en hypotetisk diskussion med bøder, og spurgte, om det ikke er sådan, at når et flertal nu vedtager en budgetlov, som er dikteret fra EU's side, så kan man ikke ændre på den budgetlov, selv om der måtte komme et nyt flertal i det danske Folketing, medmindre man accepterer at få en bøde. Det syntes hun, var det største problem, idet det næsten tilsidesætter det demokrati, vi har i Danmark.

Hun forstod, at statsministeren gik ind for, at vi skal deltage i alt, som ikke kræver en folkeafstemning, og spurgte, om der er noget i pagten, vi ikke vil være med til.

Statsministeren ville forsøge at holde sig til det, der var blevet diskuteret på det topmøde, hun aflagde rapport fra. Hun kunne simpelt hen ikke forstå Nikolaj Vil-lumsens argumenter vedrørende arbejdspladser, idet hun mente, skabelse af arbejdspladser og det at få styr på økonomien var to sider af samme sag. Kun hvis man har balance mellem indtægter og udgifter, kan man frigøre sig fra kreditvurderingsselskaber og have en lav rente og få tillid til økonomien, så man får mulighed for at gøre noget for vækst og beskæftigelse.

Budgetloven besluttet suverænt i det danske Folketing, og hvis regeringen kan finde flertal for det, vil der blive gennemført en budgetlov, hvad enten vi er forpligtet til det eller ej. Statsministeren gjorde opmærksom på, at regeringspartierne før valget havde sagt, at de ville lave en budgetlov, og det står også i regeringsgrundlaget. Regeringen er overbevist om, at en budgetlov er et fornuftigt redskab til at

bringe balance i økonomien. Det er op til et flertal i et kommende Folketing, om man vil ophæve budgetloven igen. Derfor kunne statsministeren ikke være enig med Pia Adelsteen i, at vi ikke kan lave en budgetlov om.

Vi kan melde os ud af den mellemstatslige traktat, hvis et flertal i et kommende Folketing ønsker det. Der står ikke noget om det i finanspagten, men det følger af de folkeretlige regler.

I svaret til Finn Sørensen pointerede statsministeren, at regeringen med god hjælp fra Enhedslisten i forbindelse med finansloven havde besluttet at sætte fokus på uddannelse og praktikpladser. Det er noget, regeringen – i modsætning til den tidligere regering – går op i. I øvrigt mente hun, det var noget, man ville komme til at drøfte i trepartsforhandlingerne med arbejdsmarkedets parter. Regeringen er optaget af, at de unge får en god uddannelse og får mulighed for at komme i praktik. Det er rigtigt, at beskæftigelsespolitikken er en national kompetence, men man kan godt bruge strukturfondsmidler til praktikpladser. Der er ikke tale om nye midler, men om uforbrugte midler.

Hun havde ingen kommentarer til de specifikke spørgsmål vedrørende små og mellemstore virksomheder eller udkastet til ny forordning fra Kommissionen, da det ikke var noget, der blev drøftet på mødet.

Statsministeren svarede Lykke Friis, at vi ikke ved noget om, hvor meget af finanspagten de øvrige ikke-eurolande vil være med i.

Statsministeren regnede med, at regeringen kom med sit lovforslag i februar, og hun regnede også med, at den juridiske vurdering forelå i februar.

Hun svarede Pia Adelsteen, at de elementer i aftalen, som er forbeholdt eurolande, kan vi ikke være med i.

Finn Sørensen håbede, man kunne vende tilbage til spørgsmålet om en job- og uddannelsesgaranti.

Han var ked af, at statsministeren ikke ville gå ind på de nye direktiver fra Kommissionen om de små og mellemstore virksomheder, idet han ikke mente, de respekterede faglige og sociale rettigheder, men vil blande sig i konfliktretten.

Han forstod ikke, hvorfor Danmark har så travlt med at melde sig ind i finanspagten. Enhedslisten mener, vi skal have styr på økonomien, og at vi skal have balance på budgettet, men det behøver ikke gå ud over beskæftigelsesindsatsen, og hvis der kommer flere i beskæftigelse, kommer der også flere skattekroner.

Enhedslisten har ikke noget principielt imod en budgetlov, men Finn Sørensen mente, det var noget, vi selv skal bestemme, og vi skal selv fastsætte præmisserne. Han var bekymret over, at EU-Domstolen kan blande sig i, om den er lavet på den rigtige måde, og at den bindes sammen med EU's generelle økonomiske politik.

Han var enig med statsministeren i, at vi godt kan melde os ud af den mellemstatslige aftale, men der står, at den skal skrives ind i EU-traktaten, og når det sker, så skal man vel melde sig ud af EU som sådan, hvis man vil melde sig ud af finanspagten.

Jakob Ellemann-Jensen spurgte, om man drøftede emnet finansiel transaktionsskat på mødet.

Kristian Thulesen Dahl kunne godt forstå, at eurolandene havde et accelererende behov for at gøre noget ved deres miserable situation, fordi de havde lavet en valuta, som var ufuldstændig i sin opbygning, og var bange for, at alt det, man gjorde for Grækenland, ikke virkede. Men hvorfor skal Danmark involvere sig i det og have sådan et kissejav med at påtage sig nye forpligtelser?

Han bad statsministeren fremlægge det juridiske grundlag for, at Danmark kunne tilslutte sig denne mellemstatslige aftale, uden at der blev problemer med suverænitetsafgivelse. Han gjorde opmærksom på, at artikel 273, som man henviser til, drejer sig om voldgift inden for EU-traktatens område, ikke om en mellemstatslig aftale.

Nikolaj Villumsen var glad for, at statsministeren delte hans bekymring om de mange arbejdsløse, og spurgte, om hun var sikker på, at vi kunne lave en kickstart efter den 1. januar 2013, hvis vi tilsluttede os aftalen.

Han spurgte, om statsministeren mente, vi ville have været bedre stillet i 2008, hvis vi havde haft en finanspagt, idet han gjorde opmærksom på, at det ikke var de offentligt ansatte i Danmark eller Europa, som skabte finanskrisen i 2008.

Lykke Friis forstod, at man også havde diskuteret den akutte situation vedrørende Grækenland, og bad statsministeren løfte sløret for, hvordan Det Europæiske Råd stillede sig til ideerne fra Merkel og Sarkozy.

Pia Adelsteen forstod på statsministeren, at hvis der blev gennemført en budgetlov, kunne et andet flertal simpelt hen melde os ud af finanspagten og ophæve budgetloven, men økonomiministeren havde sagt til Pia Adelsteen, at vi jo altid kunne melde os ud af EU, hvilket er meget mere omfattende.

Hvorfor skriver man, at finanspagten skal skrives ind i traktaten, når alle ved, at det vil Storbritannien og Tjekkiet sige nej til?

Hun mente, man tog grueligt fejl, hvis man troede, at det vil frigøre Danmark for markedsvurderinger, at vi melder os ind i pagten.

Hun spurgte, om man kunne have lavet den kickstart, som regeringen Poul Nyrup Rasmussen lavede i 1990-erne, hvis man havde haft finanspagten dengang.

Vi går ind i finanspagten, samtidig med at vi siger, vi vil skabe vækst. I den forbindelse ville Pia Adelsteen gerne vide, hvilke lande der havde en så god økonomi, at de kunne skabe vækst i 2013.

Statsministeren henviste i svaret til Finn Sørensen til, at der i topmødeerklæringen står: "The objective should be that within four months of leaving school, young people receive a good quality offer of employment, continued education, an apprenticeship, or a traineeship." Det mente hun, rigtigt mange i Folketinget ville være enige i. En sådan erklæring binder ikke medlemslandene, men hun takkede for, at Enhedslisten gerne ville være behjælpelig med at gennemføre noget sådant.

Når statsministeren mente, vi skulle være med, er det fordi, der med finanspagten er skabt en ny form for disciplin i den europæiske økonomi, som vi skal være gla-

de for. Det er til fordel for dansk økonomi, at vi tilslutter os pagten. Hun var overbevist om, at vi står stærkere ved at stå sammen og tage beslutningerne i fællesskab. Ved at tilslutte os sender vi et signal til resten af verden.

Der står, at det er hensigten på et tidspunkt at skrive finanspagten ind i traktaten. Det syntes hun var en god idé, men hun vidste ikke, om det kan lade sig gøre.

Man behøver ikke melde sig ud af EU, hvis et nyt flertal ønsker at melde sig ud af finanspagten. Sådan vil det også være, hvis finanspagten bliver skrevet ind i traktaten.

Statsministeren svarede Jakob Ellemann-Jensen, at formanden for Europa-Parlamentet havde nævnt transaktionsskatten, men emnet blev ikke drøftet på Det Europæiske Råds møde.

I anledning af Kristian Thulesen Dahls indlæg gjorde statsministeren opmærksom på, at vi ikke påtager os et ansvar for gælden i Grækenland, for vi bliver ikke en del af den europæiske lånefacilitet.

EU-Domstolen får en mulighed for at tage stilling til, hvorvidt vi har gennemført en budgetlov korrekt. Det er ikke noget nyt, at man bruger EU's institutioner i forbindelse med en mellemstatslig aftale. Det er ikke nemt at forstå, men traktater er vanskelige. Som et eksempel på, at man havde gjort det før, nævnte hun Schengenaftalen. Hun gjorde opmærksom på, at ingen af medlemslandene – heller ikke Storbritannien – havde modsat sig, at man gjorde brug af EU's institutioner, selv om det drejede sig om en mellemstatslig aftale.

Kristian Thulesen Dahl fik det nærmest til at lyde, som om der forelå et juridisk notat, som statsministeren ikke ville delagtiggøre Folketinget i. Det måtte statsministeren på det kraftigste afvise. Justitsministeriets jurister skal nu i gang med at lave et egentligt notat, og regeringen skal lave et forslag til en budgetlov. Statsministeren forventede, at det kunne ske i løbet af februar. Så snart det forelå, ville man sende det til Folketinget. Der er ikke et flertal, som har taget stilling til, hvordan det forholder sig med juraen, men som lægmand havde man jo lov til at have sine formodninger.

Statsministeren havde meget vanskeligt ved at svare på Nikolaj Villumsens spørgsmål om, hvad man kunne have gjort i 2008, hvis der dengang havde eksisteret en finanspagt, idet der er så meget, der har ændret sig. Men hvis disse regler havde eksisteret dengang, var vi aldrig kommet i den situation, at nogle lande havde fået så store ubalancer, som de har nu. Desuden måtte det, der skete i 2008, betegnes som en finansiel tsunami, og en sådan tages der højde for i artikel 3 i finanspagten, hvor der tales om "exceptional circumstances".

Hun bekræftede, at man havde talt om den aktuelle situation i Grækenland, hvor den græske premierminister selv havde fremlagt situationen og nævnt, hvordan forhandlingerne går om at få de private investorer til at tage noget af gælden. Han havde egentlig været ret positiv med hensyn til at man ville finde en løsning.

Statsministeren tilføjede dog, at finanspagten ikke vil løse alle problemer i Grækenland. Der skal også laves yderligere gældssanering og en masse andre ting.

Uanset om vi går med i finanspagten eller ej, vil regeringen forsøge at finde et flertal for at gennemføre en budgetlov i Folketinget, sagde statsministeren til Pia Adelsteen. Den vil et andet flertal kunne afskaffe igen, hvis det synes, det er en dårlig idé at have styr på indtægter og udgifter.

Statsministeren kunne ikke svare på Pia Adelsteens spørgsmål om, hvad vi kunne have gjort i 1990-erne, hvis finanspagten havde eksisteret dengang. Hun mente ikke, et sådant spørgsmål giver mening. Det eneste, hun kunne sige, var, at jo mere et land har styr på sin egen økonomi, jo større frihedsgrader har det til at føre finanspolitik.

Finn Sørensen var enig i, at det er en god idé at have balance mellem indtægter og udgifter, men hvis man skaber beskæftigelse, kommer der jo øgede skatteindtægter.

Han var enig i, at i et demokrati må det være sådan, at et andet flertal kan afskaffe budgetloven igen, men så kan vi blive slæbt for EU-Domstolen.

Ganske vist er det først om 5 år, finanspagten skal skrives ind i traktaten, men det står i finanspagten, at vi er enige i, at den skal skrives ind i traktaten. Men han forstod på statsministeren svar, at selv om finanspagten bliver indskrevet i traktaten, kan vi trække os ud af finanspagten uden at melde os helt ud af EU.

Kristian Thulesen Dahl henviste til det, der står i artikel 16 om, at senest 5 år efter ikrafttrædelsen skal man skrive finanspagten ind i traktaten. Så kan man vel ikke melde sig ud af den del uden at melde sig ud af resten af traktaten. Men han ville gerne have det bogført, hvis Socialdemokraterne og regeringen kan garantere, at det virkelig er sådan, at Danmark særskilt kan melde sig ud af finanspagten.

En konservativ politiker i Europa-Parlamentet havde sagt, at nu skal der vedtages et regelsæt, der forbyder socialistisk økonomisk politik. Kristian Thulesen Dahl fastholdt, at hvis det kommende regelsæt havde været gældende, ville det have forhindret den nye regering i at gennemføre den kickstart, den er i færd med at gennemføre.

Når statsministeren ikke har fået noget juridisk notat, udtaler hun sig åbenbart på et fuldstændig ufuldstændigt juridisk grundlag. Kristian Thulesen Dahl regnede dog med, at statsministeren var klædt lidt bedre på, end hun foregøglede. Han opfordrede statsministeren til meget hurtigt at komme med det juridiske resumé, der ligger til grund for regeringens opfattelse af, at der ikke er tale om suverænitetsafgivelse.

Samtidig opfordrede han statsministeren til som en sand vogter af vores folkestyre at tilkendegive, at man under alle omstændigheder vil lægge sagen ud til afgørelse ved en folkeafstemning.

Nikolaj Villumsen mente godt, man kunne drøfte, hvordan det var i 2008, og pegede på, at lande som Spanien og Irland jo havde gode budgetter i 2007 og blev rost af Kommissionen. Men så kom krisen, og så brugte de enormt mange skatte kroner på at redde deres banker. Han kunne forstå, at der var tale om "exceptionelle omstændigheder", når det drejer sig om at redde banker, men der er

ikke tale om "exceptionelle omstændigheder", når almindelige, hårdt arbejdende lønmodtagere skal betale regningen.

Pia Adelsteen gjorde opmærksom på, at et nyt flertal ikke behøvede gå ind for en økonomisk politik, hvor der ikke var styr på noget som helst, selv om det ville ændre budgetloven. Der er jo forskellige opfattelser af, hvad der er den rigtige økonomiske politik – også blandt økonomer.

Hun var klar over, at flere partier havde ønsket en budgetlov, men man havde ikke sagt noget om, hvad den skulle indeholde.

Statsministeren siger, at hvis vi havde haft finanspagten i 2008, var der ingen lande, som havde haft så store underskud, men vækst- og stabilitetspagten har jo eksisteret i rigtig mange år. Det første land, som brød den, var Tyskland. Men man kunne ikke finde et flertal, som ville gøre noget ved det store land. Hun kunne frygte, at det samme ville være tilfældet, hvis man fik finanspagten.

Statsministeren sagde i svaret til Finn Sørensen, at selv om finanspagten om 5 år skrives ind i traktaten, vil der stadig være lande, som ikke er med i finanspagten. Hvis vi ønsker det, kan vi på det tidspunkt få samme status som Storbritannien og Tjekkiet.

Statsministeren henviste til, at man havde diskuteret regeringens kickstart tidligere. Hun mente stadig ikke, man kan svare meningsfuldt på, om vi kunne have lavet en kickstart, hvis der havde været en finanspagt, men hvis et land har balance på sit budget, mente hun godt, man kan lave en kickstart.

Hvis et nyt flertal ikke ønskede en budgetlov, så måtte det tage initiativ til, at vi ikke længere skulle være med i finanspagten.

Hun brød sig ikke om Kristian Thulesen Dahls antydning af, at hun havde et notat, som Folketinget ikke måtte se.

Hun var ikke enig i, at hvis man kæmper for folkestyret, skal man lægge alting ud til folkeafstemning. Hun troede på det repræsentative demokrati.

Hun mente ikke, det gav mening at beskæftige sig med, hvad vi kunne have gjort i 1990-erne, hvis der havde været en finanspagt. Der er immervæk gået mange år siden.

Statsministeren havde ikke sagt, at alle de partier, som eventuelt ville afskaffe budgetloven, ville føre en uansvarlig økonomisk politik, sagde hun til Pia Adelsteen.

Lykke Friis kastede sig ind i det juridiske skoleridt og citerede også artikel 16, hvor der står, at man inden for 5 år skal se på, om finanspagten kan indpasses i traktaten, men der står ikke noget om, hvorvidt der skal laves en egentlig fusion, eller om der skal laves en traktat i traktaten. Det kan jo også tænkes, når vi kommer 5 år frem, at der er kommet en anden regering, som ønsker en afstemning om euroforbeholdet.

Nikolaj Villumsen mindede om, at danskerne havde stemt nej til euroen og dermed også havde stemt nej til en bestemmelse, som indebærer, at man ikke kan føre andet end borgerlig økonomisk politik.

Han spurgte, hvornår vi får en udgave af finanspagten på dansk.

Pia Adelsteen forstod, at statsministeren troede på det repræsentative demokrati. Hun mente nu, et flertal af borgerne ønskede en folkeafstemning. Men nu er der jo sat en underskriftsindsamling i gang.

Betyder statsministerens svar, at hvis vi skal ud af finanspagten, skal det ske inden for de næste 5 år, inden den bliver skrevet ind i traktaten?

Statsministeren citerede også artikel 16 og gav Lykke Friis ret i, at vi ikke ved, hvad der sker, og gentog, at vi selvfølgelig kan melde os ud, hvis vi gerne vil. Et flertal i Folketinget kan ikke binde fremtidige Folketing.

Hun havde utroligt svært ved at forstå, at det skulle være borgerlig økonomisk politik at have balance i budgetterne. Hun mente, det gik hårdest ud over de dårligst stillede, dem uden arbejde, de handicappede, dem med psykiske vanskeligheder, hvis økonomien ikke hænger sammen. Egentlig mente hun, det var en venstreorienteret mærkesag at have styr på økonomien.

Jurist-lingvisterne er i øjeblikket i gang med at oversætte finanspagten, og hun regnede med, at en dansk version vil foreligge i løbet af 1-2 uger.

Mødet slut kl. 16.40.

Ref.: BE/its